

**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Măcăineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: cncd@cncd.org.ro

**HOTĂRÂREA NR. 834
din 17.09.2008**

Dosar nr.: 552/2008

Petiția nr.: 9941/23.07.2008

Petent: A M

Reclamat: Vodafone România S.A

Obiect: oferta comercială pusă la dispoziția persoanelor în vârstă de până la 26 de ani.

I. Părțile

1. Petent

A M

2. Reclamat

Vodafone România S.A, sediu în București, str.Charles de Gaulle, nr.15, sector 1

II. Procedura de citare

În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

Petenta a fost citată prin adresa înregistrată cu nr. 10700 din 12.08.2008.

Reclamatul a fost citat prin adresa înregistrată cu nr. 10701 din 12.08.2008
Audierile au avut loc la data de 4.09.2008.

Părțile s-au prezentat la audieri.

Vodafone România S.A a depus o adresă scrisă nr. 914/3.09.2008 prin care și-a exprimat punctul de vedere cu privire la situația sesizată.

III. Susținerile părților

Susținerile petentului

Astfel cum rezultă din petiția adresată Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, petenta este clienta societății comerciale care a comunicat public o ofertă denumită "Vodafone 26" sau "Vodafone Grup 26", prin care oferea 200 de minute în rețea pentru un abonament de 4,75 euro pe lună, precum și tarife adiționale de 1,19 eurocenți pe minut în grup și 3,75 eurocenți în rețea.

Petenta susține că nu beneficiază de această ofertă promoțională având vârsta de peste 26 de ani, iar în cazul trecerii de la cartelă la abonament i s-ar aplica un plan tarifar cu mult mai mare decât cel al noii oferte Vodafone 26 după cum reiese în mod expres din oferta publică făcută de către Societate.

Prin completările aduse de petentă prin adresa nr.11631 din 09.09.2008 solicită sancționarea Vodafone România și obligarea acesteia să înlăture practicile discriminatorii care dezavantajează toate persoanele care au împlinit vârsta de 26 de ani.

Petenta afirmă că prin răspunsurile scrise oferite de către societatea Vodafone România se recunoaște existența unui fapt discriminatoriu implicit, constând în aceea că nu i s-a permis să beneficieze de oferta comercială pusă la dispoziția persoanelor în aceea vârstă de până la 26 de ani, ci de o altă ofertă mai scumpă pentru simplul fapt că vârsta ei este mai mare decât cea pe care a impus-o în mod arbitrar Vodafone România S.A.

Petenta susține că Vodafone România a recunoscut că nu i-a pus la dispoziție planul tarifar oferit persoanelor în vârstă de până la 26 de ani, dar a apreciat că nu a săvârșit o discriminare, motivând că i-a pus la dispoziție un alt plan dar care era mai scump.

Petenta consideră că prin adresa transmisă membrilor Colegiului Director, Vodafone România a susținut că practica sa ar fi legitimă, conform studiilor de piață efectuate tinerii nu ar avea o sursă de venit proprie sau suficientă și că ar fi benefic ca această categorie de vârstă să aibă anumite reduceri la tarifele de telefonie mobilă față de persoanele a căror vârstă este de peste 26 de ani.

Practicile utilizate sunt în mod evident nejustificate de vreun scop legitim iar metodele de atingere a acestui scop legitim nu sunt nici adecvate și nici necesare în conformitate cu prevederile art.2 alin 3 din OG nr.137/2000.

În ceea ce privește al doilea motiv invocat de către Vodafone România faptul că reducerile se acordă în vederea protejării drepturilor persoanele care nu au o sursă de venit suficientă aducând în sprijinul acestei afirmații faptul că astfel de subvenții sunt acordate și în privința studenților și pensionarilor la CFR, RATB, intrarea în muzee etc., această asemănare este total eronată din următoarele motive:

În primul rând, reducerile sau avantajele la care a făcut referire pârâta se acordă în baza unor prevederi legale exprese, spre exemplu în baza prevederilor Hotărârii nr. 309/1996, cheltuielile aferente facilităților fiind finanțate de la bugetul de stat prin bugetul Ministerului Transporturilor, Construcțiilor și Turismului, tarifele fiind achitate de fapt integral către agentul economic care prestează efectiv serviciul.

În mod similar în ceea ce privește reducerea pentru pensionari invocată, aceasta se acordă în baza prevederilor Hotărârii nr.2403/2004 diferența de tarif fiind suportată de către stat și în această situație agentul economic încasând integral prețul serviciului.

Situațiile la care s-a făcut referire reprezintă într-adevăr cazuri în care s-au acordat unele facilități anumitor categorii sociale, în considerarea calității persoanelor respective, a situației sociale în care acestea se aflau, iar nu în mod nedeterminat unor persoane care îndeplineau numai o condiție de vârstă (spre exemplu, facilitățile nu au fost acordate unor persoane care aveau vârsta de peste 65 de ani, dar realizau venituri, ci "pensionarilor" ori au fost acordate tinerilor sau persoanelor care aveau vârsta de până la 26 de ani ci "studenților", respectiv celor care probau aceasta calitate prin documente corespunzătoare).

Petenta consideră că punctul de vedere al societății precum și studiile la care a făcut referire sunt eronate, respectiv interpretate în mod tendențios, deoarece nu toate persoanele care au vârsta până la 26 de ani nu au surse de venit proprii sau suficiente.

În acest sens dă ca exemplu o persoană care are vârsta de 25 de ani și o avere de multe milioane de euro, fiind menționat în Top 300 cei mai bogați oameni din România. Această persoană trebuie și poate, în opinia Vodafone România, să beneficieze de tarife mai avantajoase decât petenta pentru serviciile de telefonie mobilă.

Situațiile invocate de către societatea Vodafone România în opinia petentei sunt excepții prevăzute de lege justificate de un scop legitim, iar metodele de atingere a acestui scop sunt adecvate și necesare în toate cazurile privind reducerile pentru diferite categorii defavorizate diferența de tratament a fost prevăzută de acte normative, la inițiativa instituțiilor statului acesta din urmă sau o altă autoritate publică suportând și diferența de preț în favoarea agentului economic.

Sustinerile Vodafone România S.A

Prin adresele scrise înregistrate cu nr. 10538 din 7.08.2008 și 11624 din 09.09.2008, Vodafone România S.A , existente la dosar arată următoarele aspecte:

Oferta specială pentru tineri nu constituie o discriminare întrucât discriminarea așa cum este definită în Ordonanța de Urgență nr.137/2000 intervine doar în cazurile de refuz pe motive de apartenență la o rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv datorită convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanei în cauză.

Reclamatul susține că în cazul de față, oferta specială pentru tineri nu reprezintă un refuz la accesul unui serviciu de telefonie deoarece există pe piață un număr variat de oferte de telefonie promovate de către Vodafone România S.A dar în alte condiții de ofertă comercială.

În cazul petentei nu i-a fost refuzat accesul la serviciu de telefonie, aceasta putând beneficia de servicii într-o altă ofertă. Nu este vorba de un refuz de prestare a unui serviciu ci de neacordarea unei reduceri de tarife deoarece petenta nu se încadrează în categoria de vârstă pentru care există acest program de reduceri. Ca atare nu poate fi reținut scopul sancționat de legiuitor.

Din studiile de piață realizate de societatea noastră a rezultat că tinerii de până la 26 de ani nu au încă o sursă de venit proprie sau suficientă datorită perioadei de studii sau salariilor mici survenite în urma necalificării ori a lipsei de experiență și atunci am

considerat că este benefic ca această categorie de vârstă să aibă anumite reduceri la tarifele de telefonie mobile față de persoanele a căror vârstă este de peste 26 de ani. Astfel de reduceri acordate pe criterii de vârstă există sau au existat și în favoarea pensionarilor, reduceri sau gratuități pentru CFR, RATB, telefonie fixă, reduceri pentru elevi și studenți la muzee și spectacole, diferite facilități acordate tinerilor în vederea achiziționării unei locuințe.

IV. Motivele de fapt și de drept

În fapt, Colegiul Director, reține că petenta, prin plângerea înregistrată cu nr. 9941 din 23.07.2008, consideră că acordarea unor reduceri la tarife doar pentru tinerii de până la 26 de ani, este discriminatorie.

În drept, Colegiul Director reține următoarele:

Constituția României, prin art. 16 alin. 1 garantează dreptul la egalitate: „Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări”. Potrivit **Constituției României**, art. 20 alin 1, „Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care România este parte.

Convenția Europeană a Drepturilor Omului, art 14 prevede: „Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta convenție trebuie să fie asigurată fără nici o deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională și socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație”.

Ordonanța de Guvern nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare (în continuare **O.G. nr. 137/2000**), republicată, la art. 2 alin 1 stabilește: „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

Conform art 2, al (4) din **O.G. nr. 137/2000**, republicată: „Orice comportament activ ori pasiv care, prin efectele pe care le generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o comunitate față de alte persoane, grupuri de persoane sau comunități atrage răspunderea contravențională conform prezentei ordonanțe, dacă nu intră sub incidența legii penale.”

În vederea analizării situației de fapt prezentate în petiție și pentru a constata existența unei fapte de discriminare, trebuie avute în vedere mai multe aspecte:

1. Existența tratamentului diferențiat

Curtea Europeană a Drepturilor Omului, legat de articolul 14 (*Interzicerea discriminării*) al **Convenției Europene a Drepturilor Omului**, ratificată de **România prin Legea 30/1994**, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din **Convenție**, atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă „*trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă*”. Astfel, Curtea a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate. (vezi CEDH, 18 februarie 1991, Fredin c/Suede, parag.60, 23 iunie 1993, Hoffman c/Autriche, parag.31, 28 septembrie 1995, Spadea et Scalabrino c/Italia, 22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, parag.75).

În acest sens, Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării a analizat în ce măsură în cauza sesizată a existat un tratament diferențiat și dacă acest tratament nu își găsește o justificare obiectivă sau rezonabilă.

Prin instituirea unei condiții de vârstă (26 ani) în vederea accesării unei oferte, Compania Vodafone a creat un tratament diferențiat între categoria de persoane cu vârsta de până în 26 de ani și restul persoanelor.

Cu toate acestea, potrivit prevederilor legale, Colegiul Director trebuie să analizeze în ce măsură o astfel de diferențiere este justificată obiectiv de un scop legitim.

Potrivit art. 2 alin. 9 din **O.G. nr. 137/2000**, republicată, „*Măsurile luate de autoritățile publice sau de persoanele juridice de drept privat în favoarea unei persoane, unui grup de persoane sau a unei comunități, vizând asigurarea dezvoltării lor firești și realizarea efectivă a egalității de șanse a acestora în raport cu celelalte persoane, grupuri de persoane sau comunități, precum și măsurile pozitive ce vizează protecția grupurilor defavorizate nu constituie discriminare în sensul prezentei ordonanțe*”.

Având în vedere justificarea obiectivă pe baza căreia Compania Vodafone a instituit o ofertă ce se adresează special tinerilor cu vârsta până la 26 de ani, considerăm că oferta are caracterul unei măsuri afirmative și nu al unui tratament discriminatoriu.

Trebuie avut în vedere faptul că la nivel național dar și la nivel internațional există planuri de măsuri ce au în vedere sprijinirea diferitelor categorii de persoane, categorii ce au la bază un criteriu de vârstă. Astfel, există măsuri de sprijinire a tinerilor în vederea achiziționării de locuințe, târguri de oferte de locuri de muncă, acordarea de reduceri și gratuități pentru diferite tipuri de servicii, acordarea de burse de studiu, etc., așa cum există și măsuri de sprijinire a vârstnicilor. Toate aceste măsuri au în vedere sursa de venit limitată a acestor categorii de persoane.

2. În ce măsură tratamentul diferențiat a constituit o faptă de discriminare

Potrivit legislației privind prevenirea și combaterea discriminării, pentru ca o faptă să fie considerată ca fiind faptă de discriminare, aceasta trebuie să întrunească, cumulativ, următoarele condiții:

- *fapta să constea într-o deosebire, excludere, restricție sau preferință.*

În cazul dedus spre soluționare Colegiului director al CNCD, există un tratament diferențiat bazat pe restrângerea accesului persoanelor ce nu se încadrează în categoria de vârstă de până la 26 de ani pentru a beneficia de oferta Vodafone.

- *deosebirea trebuie să aibă la bază unul sau mai multe criterii de discriminare. Potrivit legii, criteriile de discriminare sunt: rasă, naționalitate, etnie, limba, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârsta, handicap, boala cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu.*

Potrivit petiției transmise, criteriul tratamentului diferențiat are la bază criteriul de vârstă (vârsta de până la 26 de ani).

- *deosebirea bazată pe unul dintre criteriile de discriminare prevăute de lege are drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege.*

- *măsura să nu fie justificată obiectiv de un scop legitim și metodele de atingere a aceluși scop să nu fie adecvate și necesare.*

În urma analizării situației de fapt, Colegiul Director al CNCD consideră că măsura de a crea o ofertă ce se adresează tinerilor depășind la 26 de ani, reprezintă o măsură afirmativă în sensul prevederilor art. 2 alin. 9 din O.G. nr. 137/2000, republicată, și că este justificată obiectiv de un scop legitim.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. faptele prezentate de petenți nu constituie fapte de discriminare potrivit O.G.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare republicată;
2. clasarea dosarului;
3. prezenta hotărâre se va comunica în termen legal părților.

V. Modalitatea de plată a amenzii - Nu este cazul

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

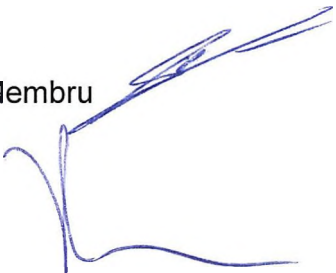

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC - Membru

COMSA CORINA NICOLETA – Membru

ISTVAN HALLER – Membru

PANFILE ANAMARIA – Membru

VASILE ANA MONICA - Membru

Data redactării 7.11.2008

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

